
A jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetőjogi tényállása és pénzügyi jogi vetülete

Sereg Péter*

A tanulmányban a szerző a Magyar Nemzeti Bank piacfelügyeleti eljárásának és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben szabályozott jogosulatlan pénzügyi tevékenység tényállásának vizsgálatát végzi el. Az MNB a pénzügyi közvetítő rendszer felügyeleti alapfeladata során ellenőrzi a tőkepiacon jelenlévő szervezetek és személyek tevékenységét. A piacfelügyeleti eljárás során az MNB büntetőjoggal való kapcsolata nagyon szorosnak mondható mind anyagi jogi mind eljárásjogi téren.

Kulcsszavak: Magyar Nemzeti Bank, jogosulatlan pénzügyi tevékenység,

Criminal law facts and financial law aspects of unauthorized financial activity

In the study, the author examines the market surveillance procedure of the Hungarian National Bank and the facts of unauthorised financial activity regulated by Act C of 2012 on the Criminal Code. In the course of its basic task of supervising the financial intermediation system, the HNB monitors the activities of entities and persons operating in the capital market. The HNB's links with criminal law in the market surveillance process are very close, both in substantive and procedural terms.

Keywords: The Hungarian National Bank, unauthorized financial activity

<https://doi.org/10.32980/MJSz.2023.2.201>

1. Bevezetés

A jelen tanulmányban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB vagy Felügyelet) piacfelügyeleti eljárásának és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) szabályozott jogosulatlan pénzügyi tevékenység tényállásának vizsgálatát szeretném elvégezni.

Az MNB a pénzügyi közvetítő rendszer felügyeleti alapfeladata során ellenőrzi a tőkepiacon jelenlévő szervezetek és személyek tevékenységét.¹ A pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete, mint hatósági feladatkör esetében – a Magyar Nemzeti

* Titkárságvezető főosztályvezető, Igazságügyi Minisztérium Közigazgatási Államtitkársága; PhD-hallgató Miskolci Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola.

¹ Sereg Péter: A Magyar Nemzeti Bank piacfelügyeleti eljárása mint hatósági eljárás, in: Gazdaság és Pénzügy, 9. évfolyam, 3. szám, 2022. szeptember (a továbbiakban: Sereg, GÉP), 241. o.

Bankról szóló 2013. évi XXXIX. törvény (a továbbiakban: Jegybanktörvény) 42. §-a alapján – a Jegybanktörvény felsorolása szerint az MNB tizenöt fajta tevékenységet végezhet. Ezen tevékenységeket a hatósági eljárások típusai szerint lehetséges csoportosítani, ennek megfelelően az MNB engedélyezési eljárást, ellenőrzési eljárást, fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárást, piacfelügyeleti eljárást, felügyeleti ellenőrzést, makroprudenciális feladatkörében eljárva tőkepuffer ellenőrzésére vonatkozó ellenőrzési eljárásokat, valamint szanalási feladatkör gyakorlásához kapcsolódó eljárásokat végez.²

Az előbbi csoportosításból néhányat konkrétan említve a Jegybank engedélykérelmeket és beadványokat bírál el, vezeti az MNB 39. §-ában meghatározott törvények szerinti – az MNB feladatkörébe utalt – nyilvántartásokat, ellenőrzi a Jegybanktörvény 39. §-ában meghatározott törvények hatálya alá tartozó személyek és szervezetek információszolgáltatási rendszerét és adatszolgáltatását, segíti az Országos Betétbiztosítási Alap igazgatótanácsa működését, annak döntései előkészítését és végrehajtását, együttműködik a külföldi pénzügyi felügyeleti hatóságokkal, különösen az EGT államainak pénzügyi felügyeleti hatóságaival, valamint ellenőrzi a nyilvánosan működő részvénytársaságban történő befolyásszerzéssel kapcsolatos szabályok és elvek betartását.³

A pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete tizenötös felsorolásának egyik eleme a piacfelügyeleti eljárás, amelyet a Jegybanktörvény 42. § g) és l) pontjai határoznak meg. A hivatkozott pont akként rendelkezik, hogy „az MNB a 4. § (9) bekezdésben meghatározott feladatkörében piacfelügyeleti eljárást indít az engedély nélkül vagy bejelentés hiányában végzett tevékenység észlelése esetén; a bennfentes kereskedelem vagy piacbefolyásolás (a továbbiakban ideértve a 1031/2010/EU bizottsági rendelet 37-42. cikkében írt bennfentes kereskedelmet, illetve piaci manipulációt) gyanúja esetén; a bennfentes személyre vonatkozó bejelentési és közzétételi kötelezettségre vonatkozó szabályok ellenőrzése céljából; továbbá a 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 5-8. cikkében előírt bejelentési és közzétételi kötelezettségre és 12-14. cikkében előírt fedezetlen ügyletek korlátozására vonatkozó szabályok ellenőrzése céljából.”

A piacfelügyeleti eljárás során az MNB büntetőjoggal való kapcsolata nagyon szorosnak mondható mind anyagi jogi mind eljárásjogi téren. Utóbbi nemcsak a piacfelügyeleti eljárás során bevont személyi körben (rendőrség, ügyészség, bíróság)⁴ mutatkozik meg, hanem az eljárás alapján megállapítható jogkövetkezmények között is. Az engedély nélkül végzett tevékenység megállapítása esetén ugyanis a Felügyelet büntetőeljárást kezdeményez, ha megítélése szerint a tevékenység a Btk. alapján bűncselekménynek minősül.⁵

² A Magyar Nemzeti Bank hatósági eljárásainak alapvető szabályai, <https://www.mnb.hu/letoltes/hatosagiugyek-tajekoztato-202012-vegleges.pdf> Letöltés dátuma: 2023. április 12., 1-2. o.

³ A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Jegybanktörvény) 42. § a)-c), f), h) és l) pontjai

⁴ Erről lásd részletesen: Sereg, GÉP

⁵ Jegybanktörvény 93. § (1) bekezdése; lásd még: Seregdi László: A PSZÁF jelenlegi helyzete, szerepe, a várható, illetve indokolt változások, in: Bankmenedzsment, bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem, szerkesztette: Prof. Dr. Lentner Csaba, Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó,

A piacfelügyeleti eljárás során feltárt bűncselekmények szinte kivétel nélkül a Btk. XLI. fejezetében található gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények. Ezek közül jelen tanulmány keretein belül a Btk. 408. §-ában szabályozott jogosulatlan pénzügyi tevékenységről szeretnék részletes elemzést adni.

2. A jogosulatlan pénzügyi tevékenység

408. § (1) Aki törvényben vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt engedély nélkül

- a) pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási,
- b) befektetési szolgáltatási, illetve befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, központi értéktári vagy központi szerződő fél,
- c) biztosítási, viszontbiztosítási,
- d) önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magánnyugdíjpénztári, foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási,
- e) közösségi finanszírozási szolgáltatási

tevékenységet végez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az Európai Biztosítás és Foglalkoztatói-nyugdíj Hatóság által vezetett központi nyilvántartásba vétel nélkül páneurópai egyéni nyugdíjtermék-szolgáltatási vagy -forgalmazási tevékenységet végez.

(2) Aki az (1) bekezdés a)-c) pontjában megjelölt valamely tevékenységhez kapcsolódóan törvényben előírt

- a) engedély nélkül közvetítői tevékenységet végez,
- b) nyilvántartásba vétel, illetve bejelentés hiányában közvetítői tevékenységet, vagy elektronikuspénz-értékesítői tevékenységet végez oly módon, hogy annak megtörténte ellenőrzését elmulasztotta,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A jogosulatlan pénzügyi tevékenység tényállását a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más törvények módosításáról szóló 2005. évi XCI. törvény iktatta a régi Btk.-ba 2005. szeptember 1-jei hatálybalépéssel.⁶ Az egyes büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXII. törvényben megállapított szöveget a hatályos Btk. érdemi változtatás nélkül emelte át.⁷

A pénzügyi piac szabályozott működése nemcsak a pénzügyi szolgáltatásokat igénybe vevő természetes vagy jogi személyek érdekeinek és pénzeinek védelme érdekében fontos, hanem az egyes országok gazdasági stabilitásának

Budapest, 2013. (a továbbiakban: Seregdi), 414. o.

⁶ Görgényi Ilona – Gula József – Horváth Tibor – Jacsó Judit – Lévy Miklós – Sántha Ferenc – Váradi Ágnes: Magyar büntetőjog különös rész, Wolters Kluwer Kft. Budapest, 2013. (a továbbiakban: Btk. különös rész), 652. o.

⁷ Btk. különös rész, 652. o.

kiegyensúlyozott működése miatt is.⁸ A 2008-as gazdasági válság megmutatta, hogy hova vezethet a bankrendszer és a felügyeleti tevékenység nem kellően szigorú szabályozása globális szinten, amely végső soron a fogyasztókra is komoly kihatással volt.⁹

A nemzetközi és uniós szintű szigorú újra szabályozás 2008 után megkezdődött, és a de Larosièrre jelentés alapján elkészült öt darab rendeletből és egy darab irányelvből álló jogszabály-csomagot 2011 novemberében fogadta el az Európai Unió.¹⁰ Ezen jogforrások hatálybalépése miatt természetesen minden országnak át kellett alakítania a hazai felügyeleti rendszerét, így Magyarországnak is.

A jogosulatlan pénzügyi tevékenység tényállásának 2023. január 1-től hatályos Btk-beli szövegezése mindössze három bekezdésből áll, ebből kettőt büntettként, egyet pedig vétségként rendeli büntetni az ott meghatározott magatartást tanúsító személyeket. A cselekmény jogi tárgya a pénzügyi rendszer működéséhez fűződő törvényes érdek, illetve a pénzügyi szolgáltatásokat igénybe vevő természetes és jogi személyek biztonsága.¹¹

A bűncselekmény kerettényállás, vagyis tartalommal más jogszabályok töltik meg az egyes pontokat.¹² Azt, hogy milyen pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy biztosítási tevékenység minősül engedélyköteles tevékenységnek, az alábbi pénzügyi tárgyú törvények határozzák meg:

- a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.);
- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatásokról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.);
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény;
- a befektetési alapkezelőkről és a kollektív befektetési formákról szóló 2011. évi CXCI. törvény;
- a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.);
- az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény;
- a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény;
- a foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény.¹³

Az elkövetési magatartás jelen bűncselekmény esetében nem más, mint az előbb felsorolt törvényekben található engedélyköteles tevékenységek engedély hiányában való végzése.¹⁴ A hatályos Hpt. alapján végezhető pénzügyi tevékenységeket

⁸ Gál István László: A tőkepiac büntetőjogi védelme Magyarországon, Kódex Nyomda Kft., Pécs, 2019. (a továbbiakban: Gál), 63. o.; lásd még: Sereg Péter: Az Európai Unió pénzügyi felügyeleti rendszerének szervezeti felépítése, in: Miskolci Jogi Szemle, 14. évfolyam, 2. szám, 2019. (a továbbiakban: Sereg, 2019.), 132. o.

⁹ Sereg, 2019., 132-133. o.

¹⁰ Sereg, 2019., 135. o.

¹¹ Gál, 65. o.; lásd még: Btk. különös rész, 652. o.

¹² Btk. különös rész, 652. o.; lásd még: Gál, 70. o.

¹³ Btk. különös rész, 652. o.

¹⁴ Gál, 65. o.; lásd még: Btk. különös rész, 652. o.

pénzügyi szolgáltatásra és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra lehet felosztani.¹⁵

Pénzügyi szolgáltatás a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, devizában vagy valutában: betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz nyilvánosságtól történő elfogadása, hitel és pénzkölcsön nyújtása, pénzügyi lízing, pénzforgalmi szolgáltatás nyújtása, elektronikus pénz kibocsátása, olyan papír alapú készpénz-helyettesítő fizetési eszköz (például papír alapú utazási csekk, váltó) kibocsátása, illetve az ezzel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása, amely nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak, kezesség és garancia vállalása, valamint egyéb bankári kötelezettség vállalása, valutával, devizával - ide nem értve a pénzváltási tevékenységet -, váltóval, illetve csekkel saját számlára vagy bizományosként történő kereskedelmi tevékenység, pénzügyi szolgáltatás közvetítése, letéti szolgáltatás, széfszolgáltatás, hitelreferencia szolgáltatás, valamint követelésvásárlási tevékenység.¹⁶

Kiegészítő pénzügyi szolgáltatás a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, valutában, illetve devizában: pénzváltási tevékenység, fizetési rendszer működtetése, pénzfeldolgozási tevékenység, pénzügyi ügynöki tevékenység a bankközi piacon, forgatható utalvány kibocsátására irányuló tevékenység, hitel-tanácsadási tevékenység.¹⁷

A fenti tevékenységek esetén minden esetben kulcskérdés az üzletszerűség megléte, amely nem azonos a Btk.-beli üzletszerűen¹⁸ fogalmával. A Hpt. önmaga definiálja az üzletszerű tevékenység fogalmát, amely „az ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett – előre egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló – rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység.”¹⁹ Ennek megfelelően az üzletszerűség megállapíthatóságának hármas konjunktív feltétele van: az ellenérték fejében végzés, vagy a vagyonszerzési célzat, az előre meg nem határozott ügyletek kötése, és a rendszeresség.²⁰ Bármelyik fogalmi elem hiánya esetén nem beszélhetünk üzletszerű tevékenységről, és ebben az esetben a Felügyelet engedélye sem szükséges, így a jogosulatlan pénzügyi tevékenység bűncselekmény elkövetését sem lehet megállapítani.

A gyakorlat oldaláról megvilágítva ez azt jelenti, hogy a Felügyelet H-PJ-I-B-5/2022. számú határozata szerinti jogesetben a több ezer magánszeméllyel díjazás ellenében kötött megbízási szerződés – mint rendszeres gazdasági tevékenység – megalapozta az üzletszerű tevékenység fennállását, és ezáltal a pénzügyi

¹⁵ A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 3. §; lásd még: Gál, 65-66. o.

¹⁶ Hpt. 3. § (1) bekezdés

¹⁷ Hpt. 3. § (2) bekezdés

¹⁸ A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 28. pontja: üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

¹⁹ Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pont; lásd még: <https://alk.mnb.hu/data/cms2460759/54266webcsoport.pdf> Letöltés dátuma: 2023. április 14.; Hollán Miklós: A Legfelsőbb Bíróság ítélete a jogosulatlan pénzkölcsönzésről, in: Jogesetek magyarázata, 8. évfolyam, 4. szám, 2017. (a továbbiakban: Hollán, 2017.), 38. o.; Vidács Dávid: Jogosulatlan tevékenységek üzletszerűsége; in: Gazdaság és Pénzügy, 9. évfolyam, 4. szám, 2022. december (a továbbiakban: Vidács), 376. o.

²⁰ A Magyar Nemzeti Bank H-PJ-I-B-13/2022. számú határozata; lásd még: Vidács, 377-378. o.

szolgáltatás engedélyköteles mivoltát.²¹ A kérdés aktualitását és jelentőségét mutatja, hogy a Felügyelet 2021-ben 15 piacfelügyeleti eljárást indított engedély vagy bejelentés hiányában végzett tevékenység gyanúja miatt, illetve 12 piacfelügyeleti eljárást zárt le, amelyek kapcsán összesen 115 millió forint összegű piacfelügyeleti bírságot szabott ki.²²

A pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzésére a Felügyelet engedélyt csakis pénzügyi intézménynek minősülő hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásnak adhat.²³ A hitelintézet bank, szakosított hitelintézet vagy szövetkezeti hitelintézet lehet. A szövetkezeti hitelintézet lehet takaré- vagy hitelszövetkezet.²⁴ A pénzügyi vállalkozás az a pénzügyi intézmény, amely - a Hpt. 3. § (1) bekezdés d) és e) pontjában, valamint a Hpt. 8. § (2) bekezdésében meghatározott tevékenység kivételével -, egy vagy több pénzügyi szolgáltatást vagy fizetési rendszer működtetését végzi és a pénzügyi holding társaság.²⁵

A második engedélyköteles pénzügyi tevékenységi kör a Bszt. hatálya alá tartozik, amely a befektetési szolgáltatási tevékenységeket fedi le. Befektetési szolgáltatási tevékenységnek minősül a rendszeres gazdasági tevékenység keretében, pénzügyi eszközre vonatkozóan végzett megbízás felvétele és továbbítása, megbízás végrehajtása az ügyfél javára, sajtószámolás kereskedés, portfóliókezelés, befektetési tanácsadás, pénzügyi eszköz elhelyezése az eszköz (értékpapír vagy egyéb pénzügyi eszköz) vételére vonatkozó kötelezettségvállalással (jegyzési garanciavállalás), pénzügyi eszköz elhelyezése az eszköz (pénzügyi eszköz) vételére vonatkozó kötelezettségvállalás nélkül, és multilaterális kereskedési rendszer működtetése, szervezett kereskedési rendszer működtetése.²⁶ Befektetési szolgáltatási tevékenységet - ha a Bszt. törvény eltérően nem rendelkezik - csak befektetési vállalkozás és hitelintézet végezhet.²⁷

Kiegészítő szolgáltatásnak minősül a pénzügyi eszköz letéti őrzése és nyilvántartása, valamint az ehhez kapcsolódó ügyfélszámla vezetése, a letétkezelés, valamint az ehhez kapcsolódó értékpapírszámla vezetése, nyomdai úton előállított értékpapír esetében ennek nyilvántartása és az ügyfélszámla vezetése, kivéve - a 909/2014/EU rendelet mellékletének A szakasz 2. pontja szerinti - felső szintű (központi) értékpapírszámla vezetését, a befektetési hitel nyújtása, a tőkeszerkezettel, üzleti stratégiával és az ezekkel összefüggő kérdésekkel, valamint az egyesüléssel és a vállalatfelvásárlással kapcsolatos tanácsadás és szolgáltatás, a befektetési szolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó valutával és devizával történő kereskedés, a befektetési elemzés és pénzügyi elemzés, jegyzési garanciavállaláshoz kapcsolódó szolgáltatás, a Bszt. 6. § e)-g), j) és k) pontjaiban foglalt származtatott

²¹ A Magyar Nemzeti Bank H-PJ-I-B-5/2022. számú határozata; lásd még: Hollán, 2017., 25. o.

²² Vidács, 378. o.

²³ Hpt. 7. § (1) bekezdés

²⁴ Hpt. 8. § (3) bekezdés; lásd még: Btk. különös rész, 653. o.

²⁵ Hpt. 9. § (1) bekezdés; lásd még: Btk. különös rész, 653. o.

²⁶ A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatásokról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 5. § (1) bekezdés; lásd még: Btk. különös rész, 653-654. o.

²⁷ Bszt. 7. § (1) bekezdés; lásd még: Btk különös rész, 654. o.

ügyletek alapjául szolgáló eszközhoz kapcsolódó befektetési szolgáltatási tevékenység vagy kiegészítő szolgáltatás.²⁸

A harmadik típusú engedélyköteles pénzügyi tevékenység a biztosítási tevékenység, amelyet a Bit. szabályoz. „A biztosítási tevékenység biztosítási szerződésen, jogszabályon vagy tagsági jogviszonyon alapuló kötelezettségvállalás, amely során a tevékenységet végző megszervezi az azonos vagy hasonló kockázatoknak kitett személyek közösségét (veszélyközösség), matematikai és statisztikai eszközökkel felméri a biztosítható kockázatokat, megállapítja és beszedi a kötelezettségvállalás ellenértékét (díját), meghatározott tartalékokat képez, a létrejött jogviszony alapján a kockázatot átvállalja és teljesíti a szolgáltatásokat.”²⁹

A Bit. két megszorító szabályt is tartalmaz, az első, hogy biztosítási tevékenységet kizárólag biztosító végezhet.³⁰ A második pedig, hogy a biztosító a biztosítási tevékenységen kívül más üzletszerű tevékenységet nem folytathat.³¹

Végül a negyedik típus az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári tevékenység, amely lehet nyugdíjszolgáltatás, szociális kiegészítő ellátás, illetve az egészség védelmét szolgáló programok szervezése és finanszírozása, egészségügyi szolgáltatások megvásárlása.³² A Felügyelet előzetes engedélye jelen esetben is nélkülözhetetlen.

A jogosulatlan pénzügyi tevékenység végzése megvalósulhat természetesen engedély nélkül, vagy a meglévő engedély időbeli, illetve tárgyi túllépése által. Jellemzően adódóan kizárólag aktív magatartással valósulhat meg, tartós vagy más néven állapot bűncselekmény, így annak elévülése a jogosulatlan tevékenység befejezésével kezdődik, amely időpontig részesség is kapcsolódhat hozzá.³³

A bűncselekmény tettese bárki lehet, aki a fenti pénzügyi tárgyú törvényekben előírt tevékenységeket engedély nélkül végez.³⁴ Ebből következik, hogy az elkövető tudatának át kell fognia, hogy cselekménye engedélyköteles, amelyet ő nem szerzett be. Ennek megfelelően a jogosulatlan pénzügyi tevékenységet szándékosan lehet elkövetni.³⁵

A bírói gyakorlat szerint ezt a jogosulatlan pénzügyi tevékenység bűncselekményét is elkövették azok a személyek, akik több éven keresztül, rendszeresen foglalkoztak pénzkölcsönzéssel, olyan kamat felszámításával, hogy az egy hónapra adott összeg 50%-os kamatát számították fel, és a hitel meghosszabbítása esetén a teljes tartozás 50%-os kamatát követelték vissza. A visszafizetés biztosítása érdekében olyan meghatalmazás adására kényszerítették a kiszolgáltató helyzetben levő adósokat, hogy a nyugdíjat, a szociális segélyt, a családi pótlékot és a gyermekgondozási segélyt is a kölcsönadók vehessék fel

²⁸ Bsz. 5. § (2) bekezdés; lásd még: Btk. különös rész, 654. o.

²⁹ A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) 4. §; lásd még: Btk. különös rész, 655-656. o.

³⁰ Bit. 5. § (4) bekezdés

³¹ Bit. 5. § (5) bekezdés

³² Btk. különös rész, 656. o.

³³ Btk. különös rész, 657. o.

³⁴ Btk. különös rész, 657. o.

³⁵ Btk. különös rész, 657. o.

(BH2002. 423.).³⁶

3. Záró gondolatok

A jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetőjogi tényállása jól mutatja, hogy a jogrendszerünk különböző szabályai hogyan is kapcsolódhatnak egymáshoz. A büntetőjog ultima ratio jellegét erősíti, hogy az engedély nélkül végzett pénzügyi tevékenység közigazgatási jogkövetkezménye a büntetőeljárás kezdeményezése, ha a Felügyelet megítélése szerint az ügyfél tevékenysége a Btk. alapján bűncselekménynek minősül.³⁷

Az elmúlt két évtizedben lezajlott gazdasági és technológiai fejlődés következtében egyre nagyobb lehetőségek keletkeztek a pénzügyi tevékenységek végzésére, amely sok esetben együtt járt a gazdasági bűncselekmények számának emelkedésével. A 2008-as gazdasági világválság akkora sokkot okozott a pénzügyi piacokon, hogy a szabályozás szigorítása elkerülhetetlenné vált nemcsak globális vagy uniós szinten, hanem a hazai jogalkotás tekintetében is.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a 2010-es évek első felében lezajlott magyar jogalkotás lekövette a nemzetközi szinten végbemenő változásokat, és megfelelően tudott reagálni a változásokra. Ennek következtében a pénzügyi piac működése nemcsak a közigazgatási jog által védett, hanem a büntetőjog is jelentős visszatartó erőt jelent, amely által a fogyasztók biztonságosan vehetik igénybe a pénzügyi szolgáltatásokat.

Irodalomjegyzék

- A Magyar Nemzeti Bank hatósági eljárásainak alapvető szabályai, <https://www.mnb.hu/letoltes/hatosagiugyek-tajekoztato-202012-vegleges.pdf> Letöltés dátuma: 2023. április 12.;
- A Magyar Nemzeti Bank H-PJ-I-B-5/2022. számú határozata;
- A Magyar Nemzeti Bank H-PJ-I-B-13/2022. számú határozata;
- Gál István László: A tőkepiac büntetőjogi védelme Magyarországon, Kódex Nyomda Kft., Pécs, 2019.;
- Görgényi Ilona – Gula József – Horváth Tibor – Jacsó Judit – Lévay Miklós – Sántha Ferenc – Várad Ágnes: Magyar büntetőjog különös rész, Wolters Kluwer Kft. Budapest, 2013.;
- Hollán Miklós: A Legfelsőbb Bíróság ítélete a jogosulatlan pénzkölcsönzésről, in: Jogesetek magyarázata, 8. évfolyam, 4. szám, 2017.;
- <https://alk.mnb.hu/data/cms2460759/54266webcsoport.pdf> Letöltés dátuma: 2023. április 14.;
- Sereg Péter: A Magyar Nemzeti Bank piacfelügyeleti eljárása mint hatósági eljárás, in: Gazdaság és Pénzügy, 9. évfolyam, 3. szám, 2022. szeptember, <https://doi.org/10.33926/GP.2022.3.3>;

³⁶ Gál, 71-72. o.; lásd még: Btk. különös rész, 657. o.

³⁷ Jegybanktv. 93. § (1) bekezdés; lásd még: Seregdi, 414. o.

-
- Sereg Péter: Az Európai Unió pénzügyi felügyeleti rendszerének szervezeti felépítése, in: *Miskolci Jogi Szemle*, 14. évfolyam, 2. szám, 2019.;
 - Seregdi László: A PSZÁF jelenlegi helyzete, szerepe, a várható, illetve indokolt változások, in: *Bankmenedzsment, bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem*, szerkesztette: Prof. Dr. Lentner Csaba, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013.;
 - Vidács Dávid: Jogosulatlan tevékenységek üzletszerűsége; in: *Gazdaság és Pénzügy*, 9. évfolyam, 4. szám, 2022. december; <https://doi.org/10.33926/GP.2022.4.4>
-
-